

Underåriga som avser att driva eget företag

Det är den underåriges föräldrar som ska tillvarata barnets rättigheter och intressen samt se till barnets bästa. Det är också föräldrarna företräder även sitt barn i ekonomiska och juridiska angelägenheter. En förälder som är vårdnadshavare är även förmyndare för barnet. Vissa rättshandlingar kräver dock alltid överförmyndarens samtycke. Under vissa förutsättningar får förmyndarna - om överförmyndarnämnden samtycker till det - låta ett barn som fyllt sexton år bedriva näringsverksamhet.

Villkor för överförmyndarens samtycke

Enligt föräldrabalken 13 kap 13 § får överförmyndarnämnden lämna samtycke till att förmyndarna låter den underåriga bedriva näringsverksamhet, endast om ”Den underåriges ekonomiska och personliga förhållanden är sådana att det med beaktande av rörelsens art är lämpligt att samtycke ges.” Framförallt innebär regeln att den rörelse som avses bedrivs inte medför alltför stora ingrepp eller risker för den underåriges ekonomi.

En underårig som med samtycke bedriver näringsverksamhet får enligt föräldrabalken 9 kap 5 § själv ingå rättshandlingar inom ramen för rörelsen, dock inte köpa eller sälja fast egendom, bostadsrätt, med mera. Detta betyder att den underåriga, för företagets räkning, kan förvärva egendom, låna pengar, låna ut pengar, pantsätta egendom, med mera.

Olika grad av risker

Näringsverksamhet kan bedrivas i olika former, vilka medför olika grad av risker för den underåriges ekonomi. En enskild näringsverksamhet och ett handelsbolag innebär att den underåriga själv (respektive tillsammans med de andra bolagsmännen) står ansvarig för alla ekonomiska förpliktelser som hen har ådragit sig genom företaget. Ett kommanditbolag innebär dock en lägre risk. Ett kommanditbolag är en särskild form av handelsbolag. I ett kommanditbolag ska det finnas minst en bolagsman med ett begränsat ansvar (kommanditdelägare) och minst en med ett obegränsat ansvar (komplementär). Om den underåriga är kommanditdelägare är denne alltså bara ansvarig upp till den kapitalinsats som hen satt in i företaget.

Till följd av vad som ovan sagts om enskild näringsverksamhet och handelsbolag är överförmyndarnämnden som regel restriktiv i sitt förhållningssätt till att den underåriga driver företag i sådana bolagsformer.

Ansökan

För att överförmyndarnämnden ska kunna pröva frågan om samtycke till att förmyndarna låter en underårig bedriva näringsverksamhet krävs en komplett ifylld ansökan underskriven av båda förmyndarna (om det finns två). Det ska framgå av ansökan att den underåriga inte kommer skuldsätta sig inom ramen för verksamheten och det ska även framgå vem som ska ansvara för bokföringen. Ansökningsblankett finns hos överförmyndarenheten.

För ytterligare information kontakta
överförmyndarkontoret:
Tel: 060-19 13 90
E-post:
overformyndarnamnden@sundsvall.se

På
[www.skatteverket.se/foretagochorganisatio
ner/foretagare/ungaforetagare](http://www.skatteverket.se/foretagochorganisatio
ner/foretagare/ungaforetagare) finns mer
information om unga företagare.